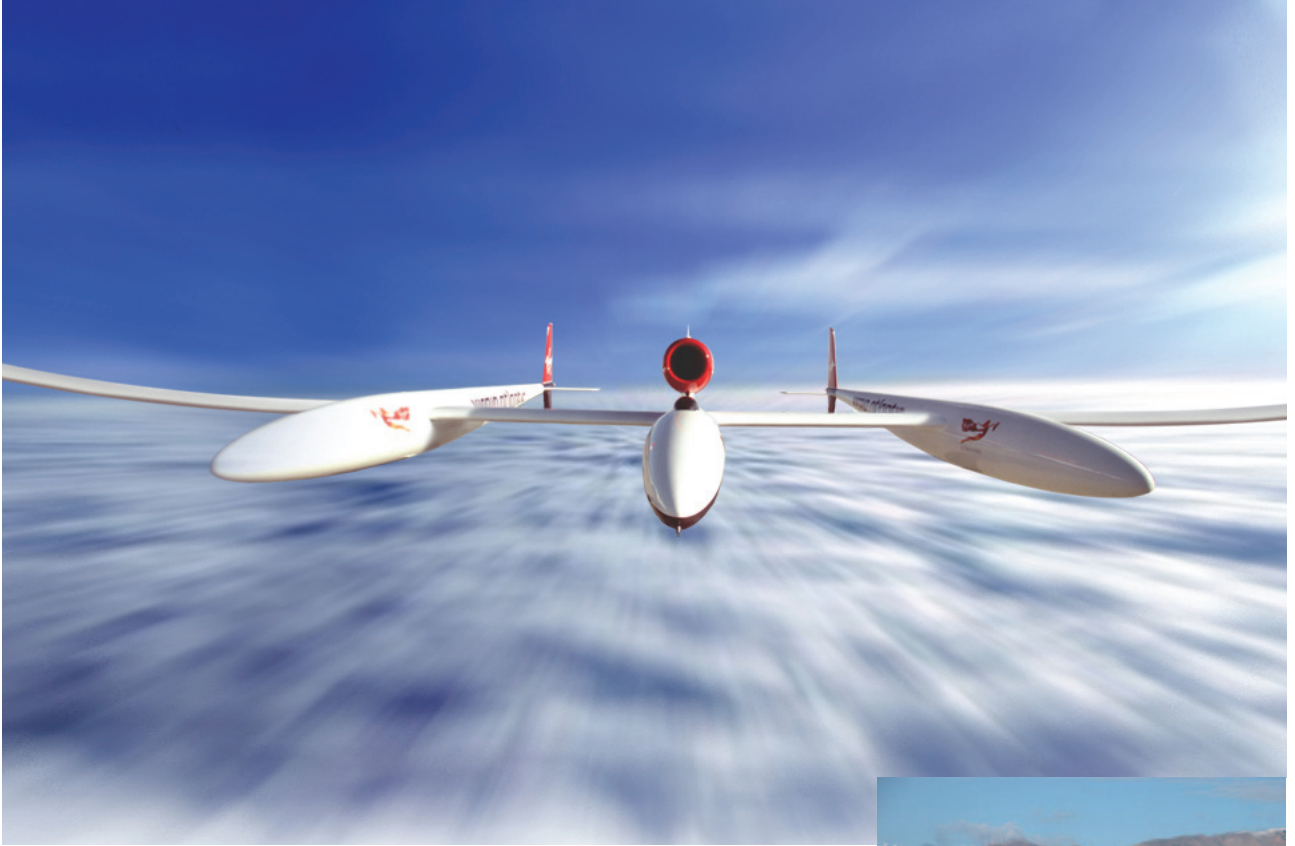

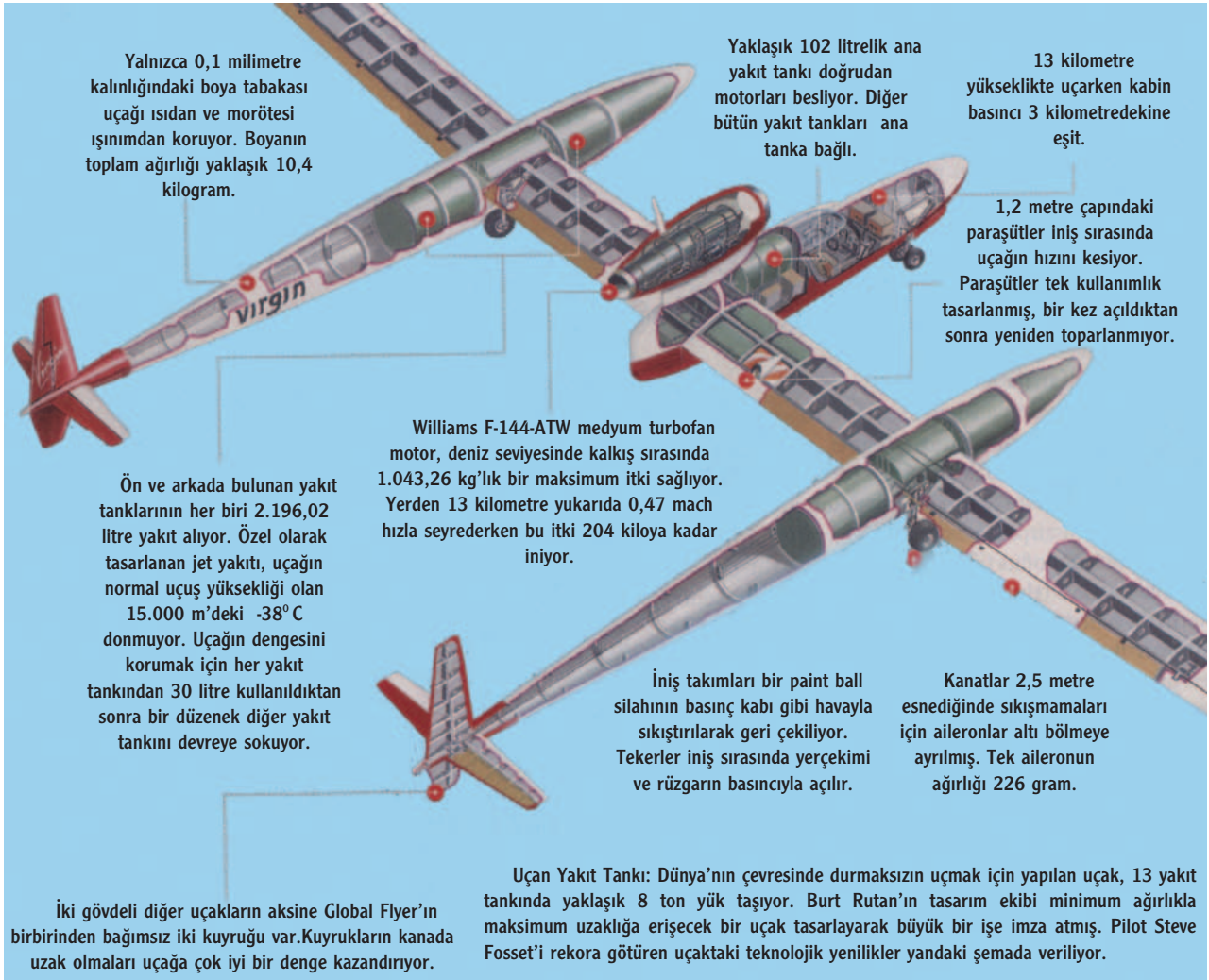
GÖKYÜZÜNDE REKOR

Geçtiğimiz haftalarda havacılık tarihinin önemli olaylarından birine tanık olduk. “Global Flyer” adı verilen bir uçak ve pilotu ABD’li Steve Fosset rekorlar kırarak havacılık tarihine geçti. ABD’nin Kansas eyaletindeki Salina Havaalanı’ndan kalkan uçak, 67 saat 1 dakika sonra havalandığı yere dönerek dünya turunu tamamlamış oldu. Mola vermeden ve yakıt almadan gerçekleştirilen yolculuk, Fosset’i bir rekortmen olarak havacılık tarihine geçirdi. Ne var ki bu Fosset’in ilk rekoru değil. Pilotun aynı zamanda uzun mesafe balonculuk ve yelken sporlarında da birçok rekoru var.

Steve Fosset’i rekora taşıyan Global Flyer adlı uçak havacılığın dahi çocuklarından biri olarak kabul edilen Burt Rutan tarafından tasarlanmıştır. Rutan’ı daha önce tasarladığı ve çok ses getiren “Voyager adlı uçağıyla” hatırlıyoruz. Global Flyer için de çok özel tasarımlar yapılmış. Uçağın motoru, bugüne dek yapılan en küçük turbofan jet motoru. Uçakta kullanılan malzemeyse karbon fiber olarak seçilmiş. Özel bir tasarıma sahip olan uçağın kanat açıklığı bir Boeing 737-900’dan daha fazla. Uçaklar genelde yüklerinin % 25-45’ini yakıtı ayırır. Daha önce tasarlanan Voyager adlı uçağın yakıt yükü % 72 olarak belirlenmişti. Global Flyer, bundan daha yüksek bir orana ulaştı ve % 83’ü yakıt olan bir yükü havalandı.

Steve Fosset'in Yolculuğundan Satırbaşları

1. Başlangıç, 0. kilometre: Salina Havaalanı. Yolculuğun en önemli ve belki de en tehlikeli anlarından biri kalkıştı. Bunun nedeni ağızına kadar dolu yakıt tanklarıydı. Kalkış yaklaşık 3 kilometrelik bir mesafede 90 saniye sürdü. Kalkış hızı yaklaşık saatte 272 kilometreydi.
2. 1. saat, 375. kilometre: Orta Missouri. Başlangıçtaki tırmanma hızı dakikada 152 metre. Bir süre sonra yükseklik arttığı için motorların itki verimliliği azalıyor. Motorlardan en yüksek verimi almak için Fosset saatte ortalama 260 km hızla yol almak zorundaydı.
3. 3. saat 1665. kilometre: Toronto, Ontario. Global Flyer, Kanada

üzerinde 12 kilometre yüksekliğe çıktı. Yakıt yandıktan sonra uçağın hafiflemeye başlamıştı.

4. 19. saat 12.000. kilometre: Suudi Arabistan. Uçak burada 13,7 kilometre yüksekliğe ulaştı. Seyir hızı burada 518,21 km/saat, yakıt sarfiyatı saatte 181,74 litreye ulaştı. Uçağın ağırlığı burada 6,9 tona indi.
5. 30. saat, 18.507. kilometre: Güneybatı Çin. Yolun yarısı. Uçuş verimini artırmak için hız saatte 468 km'ye. Yakıt akışı saatte 140 litreye düştü. Uçağın ağırlığı 5,6 ton.

6. 54. saat 32.307. kilometre: Doğu Pasifik. Fosset burada, havacılık rekorlarını idare eden Uluslararası Aeronotik Federasyonu'nun gerekli gördüğü 36.786 kilometreye ulaştı.

7. 56. saat, 33 000. kilometre: ABD Batı kıyıları. Fosset, uçuşu hiç uyumadan tamamlamak niyetindeydi. Fakat bu bölge otomatik pilot açıldığında bir süre şekerleme yapmak için uygundu. Pilot, iniş sırasında daha dikkatli olmak için bir süre uyudu.

8. 62. saat 36.532. kilometre: Orta Colorado. İniş için alçalma başladı. Uçuş hızını düşürmek için motor daha yavaş çalışmaya başladı. Hız saatte 370 kilometreye düştü, uçağın ağırlığıysa artık 2,9 tondur.

9. Son, 37.000. kilometre: Salina Havaalanı. İkiz fren paraşütleri açıldı, uçak saatte 100 km'nin biraz üzerinde bir hızla piste indi, yavaşladı ve yolculuk sona erdi.